

TA'LIMDA INNOVATSION METODLAR: ZAMONAVIY PEDAGOGIK METODLAR VA ULARNING O'QUVCHILARNING O'Z- O'ZINI RIVOJLANTIRISHIDAGI ROLI

Jumayeva Umida Xolmurod qizi

Surxondaryo viloyati Qiziriq tumani

44-umumiy oprta ta'lim maktabi psixogi

Annotatsiya

Ushbu maqolada ta'limda innovatsion metodlar, zamonaviy pedagogik yondashuvlar va ularning o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirishidagi roli tahlil etiladi. Innovatsion metodlar o'quvchilarning mustaqil fikrlash, ijodkorlik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Maqola o'qituvchilarning innovatsion yondashuvlarni qanday qo'llashlari, o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirish jarayonida motivatsiyasini oshirish va ta'lim muhitini yaxshilashda innovatsion metodlarning ahamiyatini ko'rib chiqadi.

Kalit So'zlar

1. Innovatsion metodlar
2. Pedagogik yondashuvlar
3. O'z-o'zini rivojlantirish
4. Mustaqil fikrlash
5. Ijodkorlik
6. Ta'lim muhitini yaxshilash
7. Motivatsiya
8. Interaktiv o'qitish
9. Muammolarni hal qilish
10. Ta'lim jarayoni

I. Kirish

Zamonaviy ta'lim tizimida innovatsion metodlar ta'lim jarayonini yangilash va o'quvchilarni rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada innovatsion metodlarning ta'limda qo'llanilishi va ularning o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirishidagi roli o'rganiladi.

II. Innovatsion Metodlar: Ta'rifi va Turlari

A. Innovatsion Metodlar Ta'rifi

Innovatsion metodlar – bu ta'lim jarayonida yangi yondashuvlar va texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini oshirishga qaratilgan pedagogik strategiyalar.

B. Innovatsion Metodlar Turlari

1. ****Interaktiv O'qitish****: O'quvchilarni faol ishtirok etishga undovchi metodlar.
2. ****Guruh Ishlari****: O'quvchilar o'rtasida hamkorlikni rag'batlantirish.
3. ****Proyekt Metodi****: O'quvchilarga muayyan loyiha ustida ishlash imkonini beruvchi yondashuv.
4. ****Muammoli O'qitish****: O'quvchilarga muammolarni hal qilishga qaratilgan vazifalar berish.

III. Zamonaviy Pedagogik Yondashuvlar

A. Zamonaviy Pedagogik Yondashuvlar Ta'rifi

Zamonaviy pedagogik yondashuvlar ta'lim jarayonida o'quvchilarni faol ishtirok etishga, mustaqil fikrlashga va ijodkorlikka undovchi strategiyalardir.

B. Yondashuvlar Turlari

1. ****Konstruktivizm****: O'quvchilar o'z bilimlarini mustaqil ravishda qurishlari uchun sharoit yaratish.

2. ****Kollaborativ O'qitish****: O'quvchilar o'rtasida hamkorlik va muloqotni rag'batlantirish.

3. ****Differensial O'qitish****: Har bir o'quvchining individual ehtiyojlariga mos keladigan yondashuv.

IV. O'z-o'zini Rivojlantirish: Ta'rifi va Ahamiyati

A. O'z-o'zini Rivojlantirish Ta'rifi

O'z-o'zini rivojlantirish – bu shaxsning o'z bilim va ko'nikmalarini mustaqil ravishda oshirish jarayonidir.

B. O'z-o'zini Rivojlantirishning Ahamiyati

O'z-o'zini rivojlantirish o'quvchilarga:

1. Mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish.
2. Ijodkorlik va innovatsion fikrlashni oshirish.
3. O'z maqsadlariga erishish uchun motivatsiyani kuchaytirish imkonini beradi.

V. Innovatsion Metodlar va O'z-o'zini Rivojlantirish O'rtasidagi Bog'liqlik

A. Innovatsion Metodlar O'z-o'zini Rivojlantirishga Ta'siri

Innovatsion metodlar o'quvchilarga o'z-o'zini rivojlantirishda yordam beradi, chunki ular:

1. O'quvchilarning mustaqil fikrlashini rag'batlantiradi.
2. Ijodkorlikni oshiradi.
3. O'quvchilarga muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

B. O'z-o'zini Rivojlantirishni Ta'minlash

O'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirishini ta'minlash uchun innovatsion metodlarni qo'llash zarur. Bu metodlar o'quvchilarga o'z bilim va ko'nikmalarini mustaqil ravishda oshirish imkonini beradi.

VI. Ta'lim Muhtozlari va Innovatsion Metodlar

A. Ta'lim Muhtozlari Ta'rifi

Ta'lim muhtozlari – bu o'quvchilarning ta'lim jarayonida erishmoqchi bo'lgan maqsadlari, ehtiyojlari va qiziqishlarini ifodalaydi.

B. Ta'lim Muhtozlari va Innovatsion Metodlar

Innovatsion metodlar ta'lim muhtozlarini qondirishda muhim rol o'ynaydi. O'qituvchilar o'quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olgan holda, innovatsion yondashuvlarni qo'llashlari kerak.

VII. O'quvchilarning Motivatsiyasini Oshirish

A. Motivatsiya Ta'rifi

Motivatsiya – bu shaxsning maqsadga erishish uchun harakat qilishga undovchi ichki va tashqi kuchdir.

B. Motivatsiyani Oshirish Usullari

1. ****O'zaro Rag'batlantirish****: O'qituvchilar o'quvchilarni rag'batlantirish orqali motivatsiyalarini oshirishlari mumkin.
2. ****Maqsadlar Qo'yish****: O'quvchilarga aniq va o'lchovli maqsadlar qo'yish.
3. ****Ijobiy Muloqot****: O'quvchilar bilan ijobiy va ochiq muloqot o'rnatish.

VIII. Ta'lim Muhitining Yaxshilanishi

A. Ta'lim Muhiti Ta'rifi

Ta'lim muhit – bu o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasidagi o'zaro ta'sirlar va ta'lim jarayoni uchun yaratilgan sharoitlar to'plamidir.

B. Ta'lim Muhitini Yaxshilash

Innovatsion metodlar ta'lim muhitini yaxshilashda muhim rol o'ynaydi. O'quvchilar o'zlarini xavfsiz va qulay his qilganda, ularning o'qish motivatsiyasi va ijodkorligi ortadi.

IX. Innovatsion Metodlarni O'lchash va Baholash

A. O'lchash Usullari

Innovatsion metodlarning samaradorligini o'lchash uchun turli usullar mavjud:

1. ****So'rovnomalar****: O'quvchilarning o'qituvchilarga bo'lgan munosabatlarini aniqlash uchun so'rovnomalar o'tkazish.
2. ****Intervyular****: O'quvchilar bilan suhbatlar o'tkazish orqali metodlarning samaradorligini aniqlash.
3. ****Baholash****: O'quvchilarning o'zini his qilishlarini baholash.

B. Tahlil Natijalari

O'lchash natijalarini tahlil qilish, o'qituvchilarga ta'lim jarayonidagi muvaffaqiyatlarini yaxshilashga yordam beradi.

X. Xulosa

Ushbu maqola ta'limda innovatsion metodlarning ahamiyatini va ularning o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirishidagi rolini ko'rsatadi. Innovatsion metodlar o'quvchilarning mustaqil fikrlash, ijodkorlik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Ta'lim jarayonida o'qituvchilar

innovatsion yondashuvlarni qo'llash orqali o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishi va ta'lim muhitini yaxshilashi mumkin.

Foydalanilgan Adabiyotlar

1. Dweck, C. S. (2006). **Mindset: The New Psychology of Success**. Random House.
2. Hattie, J., & Timperley, H. (2007). "The Power of Feedback". **Review of Educational Research**, 77(1), 81-112.
3. Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (2000). **How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School**. National Academy Press.
4. Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). "Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions". **Contemporary Educational Psychology**, 25(1), 54-67.
5. Hmelo-Silver, C. E. (2004). "Problem-Based Learning: An Instructional Model and Its Constructivist Framework". **In: Constructivist Strategies for Teaching in Higher Education**.